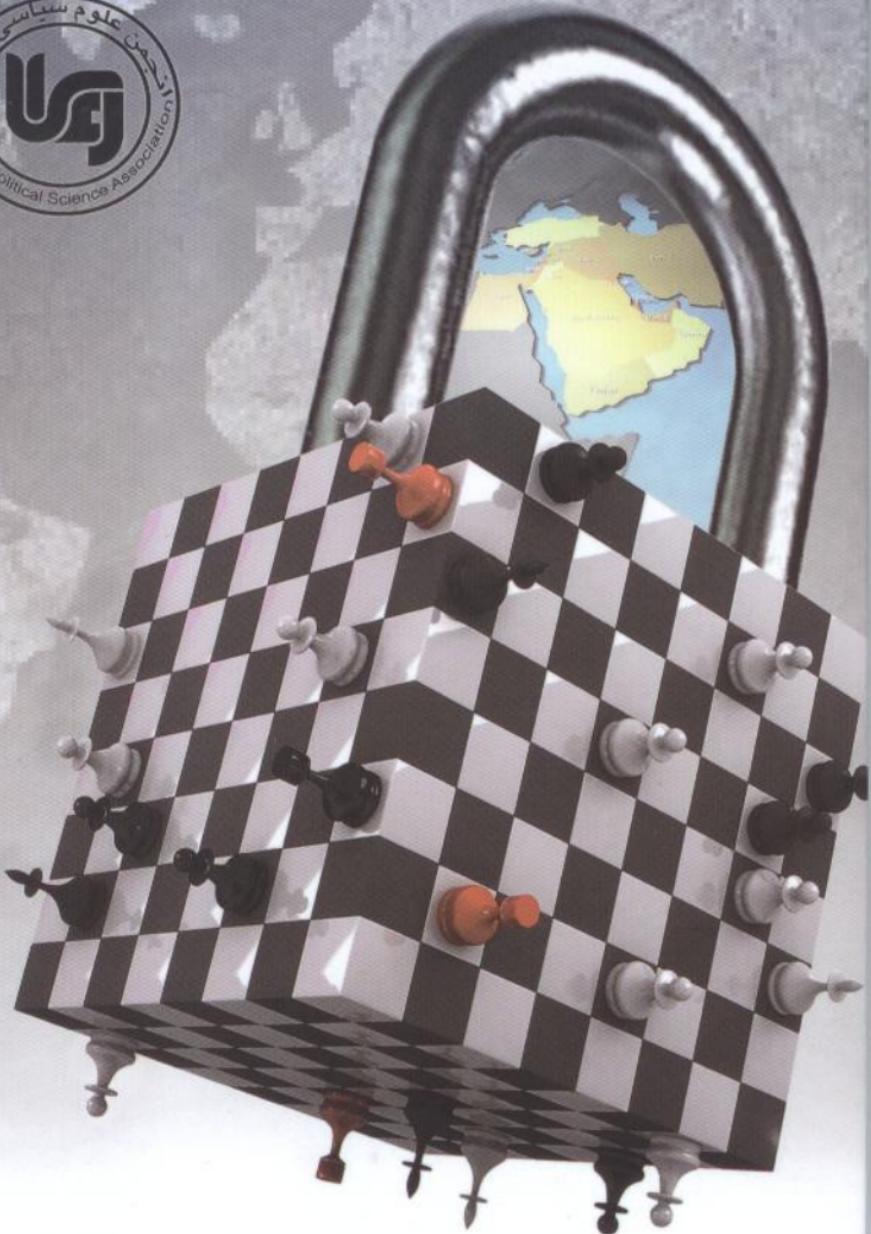

چکیده مقالات ششمین همایش سالانه انجمن علوم سیاسی ایران

امنیت منطقه‌ای در پرتو تحولات جهانی

تحلیل علمی دگرگونی‌های خاورمیانه

امنیت منطقه‌ای در پرتو تحولات جهانی: تحلیل علمی دگرگونی‌های خاورمیانه
برگزار کننده: انجمن علوم سیاسی ایران
مشارکت کنندگان: خانه اندیشمندان علوم انسانی
مرکز آموزش و پژوهش‌های بین‌المللی وزارت امور خارجه

فهرست مطالب

۹	سخن دبیر علمی همایش
۱۰	علل و زمینه‌های وقوع خیزش‌های اسلامی در کشورهای عربی / غلامرضا ابراهیم‌آبادی
۱۳	انقلاب‌های عربی و امکان‌سنگی نظم پسااستعمارگرایی در خاورمیانه: فرامطالعه‌ای غربی / دکتر نبی الله براهیمی
۱۵	مسائل جنسیتی در جامعه اطلاعاتی در خاورمیانه / دکتر طاهره ابراهیمی فر
۱۶	دیپلماسی عمومی امریکا در منطقه خاورمیانه: با تأکید بر تحولات اخیر / افسانه احمدی
۱۷	اینده ناسیونالیسم قومی و امنیت در خاورمیانه / دکتر حمید احمدی
۲۱	قطر، نایابازیگران فرامنطقه‌ای / حسین اصغری‌ثانی
۲۳	بیداری اسلامی و نظام امنیت منطقه‌ای / دکتر اصغر افتخاری
۲۴	بهار عربی یا انفجار ناکامی / دکتر قاسم افتخاری
۲۵	امنیت دسته‌جمعی و منطقه عاری از تسليحات هسته‌ای خلیج‌فارس / دکتر کاوه افراسیابی
۳۱	شکاف در امنیت داخلی ترکیه و نقش آن در موضع این کشور در تحولات منطقه راضیه امیری رز
۳۲	حکمرانی خوب: خواست اصلی خیزش‌های جدید در کشورهای عربی / مرتضی باقیان زارچی / جواد موسی‌نژاد / لادن اکبری
۳۵	خیزش عربی و توانمندی قدرت در خاورمیانه / دکتر کیهان برزگر
۳۷	از تحولات خاورمیانه تا تغییر معادلات نظام بین‌الملل / امین بنائی‌بابازاده

دبیر علمی همایش: دکتر سید محمد کاظم سجادپور

دبیر اجرایی: غلامرضا حداد

کمیته علمی: دکتر طاهره ابراهیمی فر، دکتر علیرضا ازغنی، دکتر قاسم افتخاری، دکتر کیهان برزگر، دکتر محمدرضا تاجیک، دکتر محمد جلالی، دکر امیرمحمد حاجی‌یوسفی، دکر محسن خلیلی، دکر ابوالفضل دلوری، دکر سید‌محمد کاظم سجادپور، دکر هادی سلیمانپور، دکر حسین سلیمانی، دکر محمدجواد غلامرضا کاشی، دکتر علی کریم‌مله، دکر مجتبی مقصودی

همکار اجرایی: فرزانه مقدس

صفحه آرایی: سمیه صالح‌نیا

طراح: فیروز بالکانی

چاپ و لیتوگرافی: پردیس دانش

نشانی: تهران، خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه، خیابان لیافی نژاد، نبش کوچه انوری، پلاک ۱، صندوق پستی: ۱۳۴۵/۹۱۵، پست الکترونیکی: ipsa89@yahoo.com
مطالب مندرج در این مجموعه لزوماً بیانگر دیدگاه برگزار کنندگان همایش نیست.

- ایران و امنیت منطقه‌ای خاورمیانه بر مبنای مکتب کتبه‌اگ / حسین در جانی /
۶۲ امیر هوشنسگ میر کوشش
- بررسی عینیت گرایانه و ذهنیت گرایانه بحران سیاسی اخیر خاورمیانه / حمید ذوالقاری
۶۳
- بررسی سیاست خارجی دولت‌های انقلابی جدید در منطقه خاورمیانه و شمال
افرقا بر اساس مدل «پیوستگی جیمز روزنا» / دکتر الهام رسولی ثانی آبادی ...
۶۴
- بررسی ضرورت ساختار امنیتی در خاورمیانه؛ خرد - منطقه‌ای یا کلان -
منطقه‌ای؟ / دکتر محمدمجود رنجکش / حمید رضا کشاورز
۶۵
- تأملی پیرامون ریشه‌های شکل‌گیری انقلاب‌های عربی در منطقه خاورمیانه / دکتر
عباسعلی رهبر / مجید نجاتپور / طهمورث شمشیری
۶۶
- «بهار عرب» و استقرار صلح دموکراتیک در خاورمیانه / دکتر صادق زیبا کلام /
۶۸
- محمد تقی ابراهیمی خوجین
- استراتژی امریکا در خاورمیانه: تحلیل دوره ریاست جمهوری اوباما / دکتر
سید محمد کاظم سجاد پور
۷۰
- امکان شکل‌گیری همکاری امنیتی میان چین و اتحادیه اروپا در منطقه خاورمیانه
۷۲
- و خلیج فارس / سیکا سعدالدین / سهراپ سعدالدین
۷۴
- آینده‌پژوهی نظامهای سیاسی در خاورمیانه / دکتر حسین سلیمانی
- خاورمیانه، ایران و امنیت منطقه / دکتر علیرضا سمیعی اصفهانی / مهدی سپهبدانی
۷۶
- نقش جمهوری اسلامی ایران در تامین امنیت خلیج فارس / سعیده سیادت /
۷۸
- علیرضا پیرعلی
- امنیت ملی ایران و تحولات رُنپولیتیک اخیر خاورمیانه؛ فرصت‌ها و چالش‌ها /
دکتر ابراهیم شنبیع پور / جواد جمالی
۷۹
- دست نامه‌ی عربستان سعودی در تحولات خاورمیانه / دکتر امیر مسعود شهرام نیا /
۸۰
- نازنین نظفی نائینی
- گذار سیاسی در مصر و الگوی جدید امنیت منطقه‌ای ایران در خاورمیانه / فاطمه
شهریار / امیرحسین الهامی
۸۲
- امنیت منطقه‌ای خاورمیانه؛ رقابت ایران و ترکیه / محسن صبری
۸۴

- تحولات خاورمیانه، سیاست منطقه‌ای ترکیه و موقعیت جمهوری اسلامی /
میر قاسم بنی‌هاشمی
۳۹
- تهدیدات فرامنطقه‌ای و دیبلوماسی ایران در حوزه خلیج فارس / علیرضا پیرعلی /
سعیده سیادت
۴۰
- ریشه‌های بلندمدت خیزش‌های عربی و عوامل کوتاه‌مدت کامیابی یا ناکامی آنها /
دکتر سید محمدعلی تقوی / دکتر مرتضی مشادی
۴۲
- تحلیل کانسٹراکتیویستی سیاست خارجی ترکیه در قبال رژیم‌های جدید عربی /
سعید جعفری / محمد اکبری
۴۴
- متحдан استراتژیک و میزان امنیت در منطقه خاورمیانه / دکتر علی اکبر جعفری
۴۶
- واکاوی رفتار سیاسی مدرن در مصر عصر آگاهی (تحلیل جنبش ۲۰۱۱ مصر) /
دکتر حسین جمالی / سید صمد حسینی و اسوکلائی
۴۸
- تحولات جهان عرب، الگوی تغییر نظم امنیتی در خاورمیانه (با تأکید بر مصر) /
دکتر محمد جعفر جوادی ارجمند / آرش بیدالله خانی
۴۹
- ریشه‌یابی تحولات اخیر در خاورمیانه عربی؛ نقش جنبش‌های اجتماعی جدید در
شکل‌گیری این تحولات / مهدی جوکار / سهیل خسروی دهقی
۵۱
- ایران و بیداری اسلامی؛ مطالعه مقایسه‌ای سیاست جمهوری اسلامی ایران در
قبال قیام‌های بحرین و سوریه / دکتر امیر محمد حاجی یوسفی
۵۳
- رونده اقتدارگرایی در کشورهای عربی حوزه خلیج فارس و بحران مشروعیت /
سید محمد حسینی عقدا / اباصلت ترخانی
۵۵
- جمهوری اسلامی ایران و الگوهای امنیت منطقه‌ای در آسیای جنوب‌غربی / دکتر
جعفر حق‌بناء
۵۷
- ماهیت دولت‌های اقتدارگرای عربی و توسعه در تحولات خاورمیانه / فاطمه خادم
شیرازی
۵۸
- نما نام بازگونه در سیاست خارجی خاورمیانه‌ای ایران / دکتر محسن خلیلی
۶۰
- ایران و امنیت منطقه‌ای خاورمیانه / دکتر امیر دبیری مهر
۶۱

ماهیت رسانه‌های ارتباطی نوین و چیستی تحولات در خاورمیانه / محمد رضا ملکیان ۱۰۷
برده مژلوبی نگاهی به ماهیت و چیستی بحران‌ها در خاورمیانه / دکتر حمید رضا ملک‌محمدی ۱۰۹
کرامت و منزلت انسانی حلقه گمشده در تحلیل جنبش‌های خاورمیانه / دکتر مرتضی منشادی / دکتر سید محمدعلی تقی ۱۱۰
مجموعه امنیتی منطقه‌ای ایران و همسایگان شرقی / امیر هوشنگ میرکوشش / حسین احمدی / حمید رضا جواهريان ۱۱۱
روسیه و تحولات منطقه‌ای خاورمیانه / معصومه نجف‌قلی‌زاده فیروزجاه ۱۱۲
حکمرانی آنکرونيستی: الگویی مفهومی برای فهم ماهیت و آهنگ تغییر در جهان عرب / دکتر قدیر نصری ۱۱۳
نقش ساختارهای سیاسی پیش از جنبش‌های بهار عربی بر تحولات آینده کشورها؛ مطالعه موردی تونس و لبی / دکتر رضا نصیری حامد ۱۱۵
نقش جمهوری اسلامی ایران در همگرایی کشورهای اسلامی خاورمیانه / دکتر بهرام نوازنی / ساسان خورانی ۱۱۷
«روابط ویژه» بریتانیا - امریکا و امنیت منطقه‌ای در خلیج فارس / دکتر حسام الدین واعظزاده ۱۱۹

تحول در مفهوم و رهیافت‌های مطالعه امنیت در خاورمیانه پس از جنگ سردا ۸۶
حامد عامری گلستانی ۸۶
ژئوپلیتیک انرژی خاورمیانه و موقعیت راهبردی ایران / دکتر عمران علیزاده / فاطمه افتداده ۸۷
بیداری اسلامی؛ آزمون چین در نظم آتی خاورمیانه / مهدی فرازی ۸۸
ژئوپلیتیک جدید ترکیه و رویکرد آن به بیداری اسلامی در خاورمیانه / دکتر عبدالرضا فرجی‌راد / اسعد حضرزاده / آمنه پوریا ۸۹
تحولات اخوان‌المسلمین و چهره جدید اسلام‌گرایی در خاورمیانه / دکتر داود فیرحی ۹۱
جنوبش‌های پسامدرنی خاورمیانه و اهداف نهان امریکا از طرح خاورمیانه بزرگ با بهره‌گیری از رویکرد بچراغ و بارانز به قدرت / میثم قهرمان ۹۴
«جایگاه خاورمیانه‌ای ترکیه و نقش میانجی گرانه آن در چالش میان ایران و اتحادیه اروپا» / دکتر سیدعلی اصغر کاظمی / روزان حسام‌قاضی / محمد نژاد ایران ۹۵
بازسازی خلیج فارس: قطر، امارات عربی متوجه، و ژئوپلیتیک در حال دگرگونی خاورمیانه / دکتر مهران کامرو ۹۸
نگاه عربستان به تحولات سوریه در روند رقابت‌های ژئوپلیتیکی و ژئوکالچری / کامران کرمی ۹۹
تعارض منافع و جدال تفاسیر ایران و امریکا در فهم ماهیت تحولات اخیر خاورمیانه / دکتر علی کریمی ۱۰۰
بازتاب تحولات سوریه بر محیط امنیتی جمهوری اسلامی ایران در منطقه خاورمیانه / دکتر سیداصغر کیوان حسینی / مریم مظفری پور ۱۰۲
دولت - ملت سازی، پاشنه آشیل شیه دولت‌ها بررسی تحولات ۲۰۱۰
۱۱ شمال آفریقا و خاورمیانه / مسعود مسعودی‌زاده ۱۰۴
سیاست ابهام هسته ای اسرائیل و طرح خاورمیانه عاری از تسلیحات هسته‌ای / مسعود مسعودی‌زاده ۱۰۵
تأثیر قومیت و شکاف‌های اجتماعی بر دموکراسی‌سازی و احیاگری اسلامی در مصر، تونس، لبی و یمن / دکتر حسین معین‌آبادی ۱۰۶

کرامت و منزلت انسانی حلقه گمشده در تحلیل جنبیش‌های خاورمیانه

* دکتر مرتضی منشادی

** دکتر سید محمدعلی تقی

حوادثی که در شمال افریقا به وقوع پیوسته‌اند جنبیش‌های اجتماعی هستند که در آنها خواسته‌های سیاسی و تقاضاهای اجتماعی ادغام شده‌اند. این جنبیش‌ها قابل به فرو کاسته شدن تا حد یک جنبش صرفاً سیاسی با هدف جایگزین کردن یک نیروی اجتماعی به جای گروه حاکم نیستند. از سوی دیگر این جنبیش‌ها قابل قیاس و انطباق دادن بر هم نیز نمی‌باشند، زیرا منجر به نادیده گرفته شدن شرایط خاص هرکشور و عوامل بومی و خطر به خطأ در غلطیدن تحلیل‌گر می‌شود. در پرسش از دلایل بروز این جنبیش‌ها، به اعتقاد نگارندگان حلقه مفقوده در تحلیل‌ها تقاضای مردم برای کسب و حفظ کرامت و منزلت انسانی می‌باشد. این مقاله با استفاده از روش ترکیبی به بررسی این جنبیش‌ها پرداخته است.

واژگان کلمیدی: جنبش اجتماعی، کرامت و منزلت انسانی،

تونس، مصر، لیبی

* عضو هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد

** دانشگاه فردوسی مشهد عضو هیئت علمی